

Úvodné Tézy

I. **Boh buduje Svoju CIRKEV**, nie tento konkrétny cirkevný zbor alebo naše vierovyznanie. Naučme sa myslieť globálne a ekumenicky, inak nám naša arogancia a ješitnosť nedovolí byť efektívnymi v Božích rukách.

II. Druhou pravdou ale je, že Kristus **chce v tomto procese použiť nás, ľudí**. Nie je to preto, že sme takí skvelí a že by to bez nás nezvládol. Je to preto, lebo Boh koná takým spôsobom. On sám sa rozhoduje oznamovať, sprostredkovať a konať svoje dielo spásy prostredníctvom ľudí. Neznamená to, že cirkev je tu na to, aby spasila ľudí - ešte raz budem prízvukovať to, že je to Boh Otec, ktorý skrze svojho Syna, v moci Ducha, zachraňuje ľudí a zmieruje ich so sebou samým. Je to na základe Jeho vlastného rozhodnutia a príkazu, že sa na tomto procese **smieme a máme** podieľať aj my - Jeho cirkev, Jeho vykúpený ľud.

III. Našou **modlitbou** by malo byť:

"Pane, pomôž nám robiť to, na čom spočíva tvoje požehnanie!"

namiesto: "Pane, požehnaj to, čo my robíme!" Učme sa myslieť teocentricky, učme sa hľadať a skúmať to, čo v našom okolí a našich životoch robí Boh a potom prosme Boha, aby nám pomohol byť Jeho vernými spolupracovníkmi.

IV. Naša **vernost'** je definovaná **výsledkami!** (podobenstvo o hrivnách a o poslednom súde s Matúša 25. Kapitoly). Naša teológia viery a milosti (*sola fide, sola gratia, sola redemptione Christi*) sa nám príliš často stáva zástierkou nezodpovednosti a nič-nerobenía. Nie sme my tými, ktorí ukryli svoj talent pod zem a ktorí tak čakajú na príchod Pánov? Nesnažím sa tu spochybniť spásu jedine z Božej milosti, skrze vieru, pre zásluhy a vykúpenie Kristovo. To je poklad evanjelia, ktorý nám ostal - buď Bohu za to vďaka. Naším záujmom by malo byť preskúmať to, či tento poklad v rukách cirkvi je efektívnym nástrojom spasenia a požehnania pre stratených ľudí, ktorých prišiel Kristus na zem hľadať!? Sme verní učeníci Pánovi? Učíme sa myslieť strategicky a efektívne, alebo sa skrývame za našu teologickú ortodoxnosť? Boh sa viac zaujíma o svojich stratených ľudí, ktorí k Nemu prichádzajú skrze naše komunikovanie evanjelia slovom a životom, ako o naše presné teologické formulácie!

V. Najväčším pokušením je **snaha vždy mať všetko pod kontrolou**. Musíme byť slobodní v tom, že môžeme zlyhať. Treba nám to prijať ako životný fakt, ako skúsenosť, z ktorej sa môžeme poučiť, skrze ktorú nás Boh môže formovať, prostredníctvom ktorej my sami prijmemo odpustenie od nášho Pána.

VIII. Existuje veľký **rozdiel medzi spravodlivosťou a "férovosťou"**. Nemáme byť za každú cenu "féroví", to jest, dávať každému vždy rovnako času, prostriedkov a starostlivosti. Máme byť spravodliví, máme rozlišovať medzi ľuďmi, ich potenciálom a ich potrebami a **rozumne do nich investovať** (jednému 10, inému 5 a ďalšiemu 1 talent). Nepleťme si tu našu povinnosť milovať všetkých ľudí s našou povinnosťou rozlišovať medzi ľuďmi, rozlišovať medzi ich darmi a potenciálom a na základe toho rozumne investovať do výchovy učeníkov a budúcich vedúcich.

IX. **História je dobrým ukazovateľom budúcnosti!** Je dôležité preskúmať minulosť, pozadie ľudí alebo zboru, v ktorom pracujeme. Tá nám často ukáže, kam má ten ktorý zbor, či jednotlivec, tendenciu sa uberať.

X. Faktom je, že približne **20% ľudí v zbore robí 80% práce!** Pre tento neradostný fenomén môžu existovať dva základné dôvody:

a) Buď je to preto, lebo my im nedáme príležitosť zapojiť sa do práce (nie sme schopní rozdeliť im zodpovednosť a pustiť niečo zo svojich rúk; nedôverujeme im a zdá sa nám, že len ak to urobíme my po svojom, bude to urobené dobre);

b) Alebo je to preto, že sami nechcú slúžiť a cítia sa pohodlne sedením v laviciach, súc obsluhovaní farárom a niektorými inými horlivcami!? Boh nás ale nepovoláva činiť spokojných, posedávajúcich zákazníkov náboženských služieb, ale aktívnych, efektívnych učeníkov, schopných reprodukcie.

Pohľad na prvé spoločenstvo kresťanov

Skutky 2:42-47

“Títo zotrvali v apoštolskom učení a v spoločenstve, v lámaní chleba a na modlitbách. I prišla bázeň na všetky duše, a apoštolovia činili mnoho zázrakov a znamení. A všetci veriaci, ktorí boli pospolu, všetko mali spoločné, aj statky a majetky predávali a rozdeľovali všetkým, ako kto potreboval; deň po dni zotrvali jednomyselne v chráme, lámali chlieb po domoch a prijímali pokrm s plesajúcim a úprimným srdcom, chválili Boha a boli obľúbení u všetkého ľudu. A Pán pridával na každý deň takých, ktorí boli zachránení.”

I. APOŠTOLSKÉ UČENIE - **DIACHÉ**

Dôraz je na ZDRAVÍ, nie na ZVYŠOVANÍ POČTU!

II. SPOLOČENSTVO - **KOINONIA**

Život v spoločenstve, zdieľanie dostupných zdrojov pre potreby a budovanie komunity.

III. SLUŽBA, v rámci zboru ako aj navonok – **DIAKONIA**

IV. PÁN PRIDÁVAL NA POČTE - **KERYGMA**

Zvestovanie prvotných kresťanov bolo veľmi konkrétne a hmatateľné: pozostávalo z

a) vyučovania - didache; b) spoločenstva - koinonia; c) služby – diakonia.

Štyri dimenzie rastu v počte:

1. Rast smerom k dospelosti/zrelosti (*didaché*)
2. Rast spolu do spoločenstva (*koinonia*)
3. Rast v službe vonku (*diakonia*)
4. Rast v počte ľudí (*kerygma*)

1 (didaché)

2 (koinonia) => 4 (kerygma)

3 (diakonia)

Naše snahy nesmú byť zamerané na číselný rast našich zborov, ale na verné budovanie prvých troch prvkov zdravého kresťanského zboru:

vyučovanie, spoločenstvo a služba. Potom smieme mať smelú nádej, že

Pán pridá tých, ktorí budú zachránení!

**NAŠIM POSLANÍM JE VYCHOVÁVAŤ UČENÍKOV, KTORÍ BUDÚ
OSLAVOVAŤ TROJEDINÉHO BOHA, BUDOVAŤ CIRKEV,
EVANJELIZOVAŤ KOMUNITU!!!**

Zbory, ktoré rastú sú zväčša tie, ktoré robia učeníkov!

Kroky k naplneniu Poslania Cirkvi

Poznáme my svoje poslanie, máme jasno v tom, aký je zmysel cirkvi ako takej? Ak poznáme svoje poslanie, zverené nám Bohom, sme na správnej ceste. Aby sme sa však mohli efektívnym spôsobom vybrať tým správnym smerom, musíme poznať našu

súčasnú pozíciu

kde sme, aby sme sa mohli zamerať na budúcnosť, kam chceme ísť!

- I. Musíme porozumieť tomu, aké sú **centrálne hodnoty**, na základe ktorých operujeme!
- II. Musíme porozumieť tomu, v akých **okolnostiach** sa nachádzame, aká je **kultúra**, danosti doby.
- III. Musíme porozumieť tomu, aké máme **dostupné prostriedky** a ktoré sú naše silné stránky.
- IV. Musíme si **neustále pripomínať**, aká je **naša úloha, naše poslanie** (ako Cirkvi a ako zboru) na tomto svete, aby sme ostali na správnej dráhe!

Centrálne Hodnoty a Spôsob ich Komunikácie

Najdôležitejšia je jasnosť našich **Centrálnych - Základných Hodnôt**. Jasnosť našich základných hodnôt je však jedna vec, poznať efektívny spôsob, ako ich **komunikovať** ľuďom, zasa vec druhá!!!

- Dôležitý princíp: "**Pravda sa nesie na krídlach príbehu!**" - príbehy dokážu ľudí poučiť o centrálnych hodnotách, sú vynikajúcim spôsobom na ich komunikáciu. Dôležité je však nielen prerozprávať príbehy, ale ich aj prežiť. **Ver v to, čo hovoríš!** Každý príbeh má *kognitívny* obsah, ako aj *znaky reality!*

Dynamika typického zboru, alebo aj akejkolvek ľudskej organizácie, či civilizácie:

- I. Človek (alebo skupina ľudí) s víziou
- II. Komunikovanie centrálnych hodnôt
- III. Hnutie založené na centrálnych hodnotách
- IV. Prechod na automatické bezduché robenie vecí
- zo živého organizmu sa stáva stroj
- V. Zo stroja sa stáva mŕtvy pomník zašlej slávy a
"vernej" tradície

Poslanie – Vízia – Hodnoty

POSLANIE

(ZMYSEL, BOŽÍ ZÁMER)

=> je univerzálne platné - je
postavené na princípoch PÍSMA

VÍZIA

=> je veľmi špecifická, viazaná na
lokálny zbor, konkrétne podmienky,
vytvorená ĽUĎMI

HODNOTY

=> jasná komunikácia hodnôt a ich
aplikácia v cirkevnom zbore
umožňuje realizovanie vízie

Pár slov o VÍZII

- I. Vízia rozpráva o konkrétnych metódach a nástrojoch, ktoré nám pomôžu byť vernými nášmu poslaniu. Je konkrétnejšia ako poslanie.
- II. Vízia musí byť dynamická, meniť sa s časom a podmienkami!
- III. Vízia hovorí napríklad aj o tom, aký typ ľudí chceme zasiahnuť našou službou, kde je naše hlavné zameranie, aké sú silné stránky nášho zboru, atď.

Existujú štyri **hlavné skupiny ľudí**:

1. Nekresťania, mimo zboru	-	stratení v uliciach
2. Nekresťania, patriaci do zboru	-	stratení v laviciach
3. Kresťania, mimo zboru	-	spasení v uliciach
4. Kresťania, patria do zboru	-	spasení v laviciach

Naša služba môže byť zameraná buď na “**sekulárnu**” kultúru, ktorá nie je spojená s cirkvou a zbormi, alebo na cirkevno-zborovú, tzv. “**kresťanskú**” kultúru. Obidve zamerania sú legitímne za predpokladu, že svoje poslanie v konečnom dôsledku chápu ako “činenie učeníkov”, ktorí budú verní Bohu evanjelia a ktorí sa budú schopní reprodukovať - vychovávať nových učeníkov Ježiša Krista spomedzi stratených ľudí.

Tak napríklad poslaním teologickej fakulty, alebo biblickej školy je “činenie učeníkov”, avšak zameranie teologických škôl bude iné ako zameranie nejakého rozvíjajúceho sa misijného cirkevného zboru. Víziou teologickej školy bude výchova teologicky a duchovne zreých vodcov - farárov a učiteľov, ktorí potom pôjdu do zborov a budú schopní vychovať si svojich vlastných vedúcich, prostredníctvom ktorých budú efektívne “činiť učeníkov Pána Ježiša Krista” - v moci Ducha, na slávu Boha Otca. Vízia a stratégia teologických škôl sa teda celkom legitímne bude líšiť od vízie a stratégie zborov, či misijných organizácií, ale aj jedni aj druhí stoja v službách toho istého Boha evanjelia, ktorého príkaz znie rovnako pre všetkých verných:

“Čiňte mi učeníkmi všetky národy!”

HODNOTY

Trvá dlho, kým sa zmenia! Je to **dlhodobý proces**, v ktorom musíme byť trpezliví a počas ktorého musíme komunikovať hodnoty s láskou. Ľudia sú pritom mnohokrát ochotní veriť v hodnoty, ktoré im hovoríme, ale ich osobné presvedčenia sa stanú skutočnými hodnotami až vtedy, keď sa realizujú v praxi. Človek môže veriť v nejakú hodnotu, avšak neustále konať v protiklade s ňou! Jeho viera v nejakú pravdu sa musí stať skutočným, **hlbokým presvedčením - hodnotou**, a to sa dá docieľiť len tak, že tohto človeka posmelíme, aby svoju vieru v danú pravdu uskutočnil v praxi.

„Cesta od presvedčenia k hodnote vedie cez skúsenosť!“

Štyri oblasti, ktoré nám ukážu, ako aplikujeme naše hodnoty v službe:

1. Kalendár

Ef 5:16 *“Vykupujte čas, lebo dni sú zlé!”*
- Obetujeme čas na to, čomu veríme?

2. Peniaze

L 12:34 *“Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce”*
- Ako používame svoje zdroje ?

3. Rozhovory

Mt 12:34 *“Lebo z plnosti srdca hovoria ústa”*
- O čom sú diskusie pri stretnutí presbyterstva?

4. Uvažovanie, Kontemplácia, Modlitba

R 9:1-3 *“... mám veľiký žiaľ a neprestajnú bolesť v srdci. Lebo želal by som si, aby som radšej ja bol zavrhnutý od Krista miesto svojich bratov, svojich pokrvných podľa tela...”*
- Čo leží na našich srdciach, o čom rozjímame, za čo sa modlíme?

Princíp podľa Lukáša 6:40

*“Nie je učeník nad svojho učiteľa, ale dokonalý bude každý,
keď bude ako jeho učiteľ.”*

Toto je dôležitý princíp, ktorý si musia uvedomiť najmä učitelia
a vedúci v zbore!

- akých učeníkov produkujeme?
- aké sú niektoré veci v našich životoch, ktoré robia našu službu neefektívnou?
- aké sú naše hodnoty, návyky a predsudky?
- aké sú naše obmedzenia, nedostatky, zlozvyky?
- aké sú niektoré traumy a nevyriešené veci z minulosti, ktoré ťaháme za sebou?

PROCES ORGANIZOVANIA SLUŽBY

Nesprávny proces organizovania služby:

- I. Najprv rozmýšľame, akým spôsobom budeme kontrolovať a dozerať nad tým, čo sa bude diať.
- II. Potom hľadáme ľudí, ktorí budú vodcami, vedúcimi.
- III. Potom sa to pokúšame organizovať, dať tomu nejakú štruktúru, poriadok.
- IV. Nakoniec rozmýšľame nad cieľom, aký to má mať všetko zmysel, zámer.

Príklad:

Povedzme, že chceme v zbore začať mládežnícke stretnutia. Prvé nad čím rozmýšľame je, akú kontrolu bude mať farár nad tým, čo sa bude diať. Potom premýšľame nad tým, kto by mohol túto mládež viesť. Potom sa zaoberáme tým, kedy a ako často sa budeme stretávať, ako dlho sa budeme stretávať, akou formou budú stretnutia prebiehať. Nakoniec sa možno aj dostaneme k tomu, aký to má všetko zmysel, čo tým chceme docieľiť, aký zámer sledujeme.

Správny spôsob Organizovania Služby:

- I. Najskôr **definujeme CIEĽ**, Zámer, Poslanie danej služby
- II. Premyslíme si **organizáciu a štruktúru** služby (poriadok)
- III. Investujeme do **rozvoja a výchovy vodcov, vedúcich**
- IV. Venujeme sa **Strategickému plánovaniu**

(Zbytočné) Bariéry

Existuje veľké množstvo bariér, ktoré stoja pred ľuďmi a ktoré im bránia počuť evanjelium. Sme zamotaní v našej "**kresťanskej kultúre**", ktorej rozumejú len kresťania, čiže zainteresovaní cirkevníci. Toto je obrovský problém. Medzi veriacimi a neveriacimi by mala byť **jediná legitímna prekážka** a tou je

Križ Ježiša Krista

Toto samo o sebe je obrovská prekážka, ktorú ľudia nemôžu sami od seba prekonať. Je to dielom Svätého Ducha, ktorý ich usvedčí z hriechov a privedie k Spasiteľovi. My však pred týchto ľudí staviame kopec iných bariér. Naše oblečenie, slovník, ktorý používame, naše samospravodlivé alebo povýšenecké správanie, nezrozumiteľný štýl Služieb Božích, atď. Proste celá naša "**kresťanská kultúra**".

Prekonávanie Bariér

Spôsob, ako môžeme prekonať tieto prekážky, by mal v nejakej forme obsahovať tieto zložky:

- I. **Publicita**
- II. **Atrakcia - Príťažlivosť**
- III. **Starostlivosť**
- IV. **Evanjelizácia**
- V. **Učenie**

ROZVOJ ORGANIZÁCIE SLUŽBY

Publicita

Atrakcia - Príťažlivosť

Evanjelizácia

Učenie

STAROSTLIVOSŤ

Dôležitý Princíp:

Štruktúra má slúžiť Cirkvi (zboru)!
Cirkev nie je otrokom svojej zaužíwanej štruktúry!

Zo Skutkov 2 sa učíme, že **FORMA** prichádza až po **službe**. Prichádza zo zmien, ktoré so sebou prináša rast organizmu. Forma je služobníkom, pomocníkom služby. Zbor neexistuje pre zachovanie daných štruktúr! Špecifický, dobre premyslený poriadok (plán) nám pomôže naplniť **poslanie** zboru - Cirkvi.

Čo sa týka spôsobu, ako robiť tieto veci, existujú rôzne možné spôsoby, ako prechádzať cez tento proces. **Neexistuje jediná správna odpoveď!**

Pri **evanjelizácii** sa musíme naučiť ako prezentovať evanjelium v **kontexte** situácie, v ktorej sa ľudia nachádzajú - t. j. v jazyku, ktorému ľudia budú rozumieť. Ježiš používa mnohé prirovnania, keď rozpráva o svojej osobe. Hovorí o tom, že je "**chlieb života**", že je "**dvere k ovciam**", že je "**vzkriesenie a život**", že je "**dobrý pastier**". Snažme sa pochopiť ich situáciu a ich konkrétne potreby (pretože tieto zamestnávajú ich myseľ) a aplikujme evanjelium s vysokou citlivosťou na ich okolnosti. **Využime zaslúbenia, ktoré budú pre ľudí zrozumiteľné a relevantné.** Prestaňme odpovedať ľuďom na otázky, ktoré nekladú! Prestaňme im ponúkať veci, ktorým nerozumejú a o ktoré nestoja! Ľudia sa nemusia stať „takými, akí sme my“, aby mohli prijať evanjelium a byť nim následne transformovaný.

Dôležitý princíp:

Prvým znakom lásky a starostlivosti je pozorné POČÚVANIE !

80 percent zdrojov by bolo potrebné investovať do výskumu a analýzy spoločnosti a ľudí, ktorých chceme osloviť evanjeliom!

Sedem znakov cirkvi, ktorá sa uzavrela do seba

- I. **"Tunelové" videnie** - program orientovaný len na potreby ľudí v zbore
- II. Spoločný **pocit nadradenosti** skupiny
- III. Extrémna **citlivosť na negatívne názory** ľudí - "Čo by si o tom pomysleli ľudia?"
- IV. **Milota** - príjemnosť hlasu
 - je dôležité rozlišovať medzi ľuďmi, čo sa týka investície zdrojov, času a energie. Pravdou zostáva, že láska nerobí rozdiel medzi ľuďmi. Máme milovať a prijímať všetkých ľudí rovnakou láskou. Ale to neznamená, že sa všetkým ľuďom máme rovnako venovať. Musíme sa naučiť myslieť strategicky - sme povolaní robiť učeníkov a nie byť bútl'avými vrbami alebo sentimentálnymi kresťanmi.

Sú štyri základné kategórie ľudí:

- **VDL** - **veľmi dôležití** ľudia (rodina, najbližší priatelia)
 - **VTL** - **veľmi trénovateľní** ľudia (najbližší spolupracovníci, vedúci, učenici)
 - **VML** - **veľmi milí** ľudia (všetci ostatní usmievajúci sa a naoko príjemní ľudia, ktorí ale neberú cestu učeníctva veľmi vážne a v podstate nemajú záujem zapojiť sa do služby)
 - **VVL** - **veľmi vyčerpávajúci** ľudia (ľudia, ktorí nás radi zavalujú svojimi problémami, neustále chcú našu pozornosť, vtierajú sa do našich životov a oberajú nás tak o drahocenný čas; chcú si nás obmotať okolo prsta a ukradnúť našu pozornosť len pre seba. Keď im ponúkne riešenie ich problému, buď sa vykrúčia, alebo sa ihneď objaví nový problém)
 - dávajme si pozor na milých ľudí - čo je milé, môže byť veľmi toxické. Milí ľudia chcú zachovať svoj "malý milý zbor", lebo sa v ňom cítia príjemne a pohodlne! Nie je to láska, keď niekomu pomáhame, aby z nás robil obeť svojich chůťok! Takýto postoj by nebol v súlade s láskou voči danej osobe ani voči ostatným v zbore, ktorí tiež potrebujú našu pozornosť. Ide o to, pomôcť ľuďom prejsť z VVL a VML do VTL. Treba pri tom pamätať na to, že pre niektorých tvojich VTL môžu tvoji VVL a VML byť VDL. Tvojou úlohou je pomôcť tvojim VTL v procese budovania ich VDL. Ty si povolaný byť vodcom vedúcich!
- V. **Nesloboda pohnúť sa dopredu** a prekonať staré spomienky. Strach z minulosti.
 - VI. **Zmätené chápanie úlohy vodcov** - schéma rozloženia moci je odlišná od organizačnej schémy - nemôžeš efektívne urobiť zmeny, pokiaľ nepochopíš skutočné rozloženie moci v zbore
 - VII. **Cieľ**, ktorý je zameraný celkom nesprávnym smerom - **zlé chápanie zmyslu a poslania cirkvi**

PRINCÍP HOMOGÉNNOSTI:

"ĽUDIA CHCÚ PRÍSŤ KU KRISTOVI BEZ PREKROČENIA RASOVÝCH, JAZYKOVÝCH, SOCIÁLNYCH, SPOLOČENSKÝCH ALEBO KULTÚRNYCH BARIÉR!"

Je dôležité tieto bariéry prekročiť - to musí ostať naším cieľom. Ale o prekročení týchto bariér môžeme rozprávať až **po tom**, ako títo ľudia prídu ku Kristovi. Musíme byť kultúrne citliví voči ľuďom, ktorých chceme osloviť. Vždy znovu a znovu si chceme pripomínať, že **skutočným problémom týchto ľudí nie je ich sexuálny život, nadávanie, neslušné správanie atď., ale skutočnosť, že nepochopili a neprijali to, čo pre nich Kristus urobil na kríži**. Našou chybou je, že mnohokrát chceme od ľudí najprv posvätenie a potom vykúpenie. Samozrejme, že nesúhlasíme s tým, ako ľudia vo svete žijú a chceme, aby boli poslušní zákonu Božiemu, ale ideme na to z opačnej strany. Chceme, aby boli takí, ako sme my, pred tým, ako sme ich ochotní prijať a ponúknuť im evanjelium. Stavíme im neprekonateľné kultúrne, spoločenské, náboženské a jazykové prekážky a tým ich oberáme o šancu konfrontácie s evanjeliom.

Poučným príkladom nám môže byť apoštol Pavol, ktorý píše: I Kor 9:19-23
"Lebo hoci aj slobodný od všetkých, dal som sa do služby všetkým, aby som čím viacerých získal. Bol som Židom Žid, aby som Židov získal; tým, čo sú pod zákonom, bol som aj ja ako pod zákonom, hoci nie som pod zákonom, aby som získal tých, čo sú pod zákonom; tým, čo sú bez zákona, bol som ako bez zákona, hoci nie som bez zákona Božieho, keďže som pod zákonom Kristovým, aby som získal tých, čo sú bez zákona; slabým bol som slabý, aby som slabých získal; všetkým bol som všetko, aby som aspoň niektorých priviedol ku spaseniu. A to všetko robím pre evanjelium, aby som bol jeho spoluúčastníkom."

Boh niekedy poruší naše teologické chápanie, aby prekonal našu bigotnosť! Skutky 8:14-17 - Samaritáni (pohania nenávidení Židmi) neprijali Ducha Svätého pri krste práve preto, aby k nim museli prísť apoštolovia (bigotní Židia) a položili na nich ruky!

Aké sú naše bigotné predsudky, ktoré musí Boh prekonať, aby z nás urobil efektívnych učeníkov a služobníkov?

Rozumieme ľuďom, ktorých chceme osloviť evanjeliom?

Ako ich počúvame?

Vieme, aké časopisy čítajú?

Vieme, aké majú problémy, čo ich trápi?

Koľko času a energie venujeme práve tomuto skúmaniu?

Tu sú niektoré dobré **zdroje informácií**:

- **dotazníky**
- **časopisy**
- **televízne show**
- **prieskumy verejnej mienky**
- **štatistické údaje**
- **spôsob, akým ľudia trávia voľný čas**
- **sociologické štúdie, atď.**

Čo očakávajú ľudia od cirkvi?

(toto sú skôr podvedomé, neartikulované očakávania)

- I. Chcú **ROZUMIEŤ** (chcú vedieť, že ich zápasy a trápenie má nejaký zmysel, že Boh koná aj skrze tieto problémy, že nie sú zabudnutí)
- II. Chcú byť **POCHOPENÍ** (chcú, aby im niekto rozumel, prijal ich vo všetkej ich zlomenosti a bolesti)
- III. Potrebujú **NÁDEJ**
- IV. Potrebujú **SPOLOČENSTVO, KOMUNITU - DOMOV**

POMOC + NÁDEJ + DOMOV

=> TO JE TO, ČO CHCÚ A HL'ADAJÚ

Princíp: Cirkev musí zomrieť, aby mohla žiť!

Cirkev sa musí vzdať svojej privilegovanej pozície v spoločnosti! **Misia je, keď jeden žobrák povie druhému žobrákovi, kde môže dostať chlieb.**

Princíp: Je treba byť čo najviac špecifický!

Nesnažme sa šplhať po **rebríku abstrakcií!** To ľuďom nepomôže. Nestačí len exegetovať Písmo, musíme urobiť starostlivú **exegézu našej kultúry**. Ak si si nie istý, o čom máš kázať, **káž o nádeji**. Keď kážeš, káž zlomeným srdciam. Svet je plný zlomených ľudí, ktorí žijú **životy tichého zúfalstva**.

Princíp: Nesnažme sa prerobiť ľudí na svoj obraz!

Je dôležité si uvedomiť, že na svete existujú rôzne typy ľudí a **rôznorodosť** je preto celkom **legitímna**. Naš spôsob robenia vecí nie je ten jediný správny. Niekedy je náš spôsob najlepší a najefektívnejší pre nás, ale keď sa ho snažíme naordinovať iným ľuďom, ktorí sú iní ako my (svojou osobnosťou, temperamentom, pozadím, ...) náš spôsob prestane byť najlepším a rozhodne prestane byť efektívnym.

Slúžiť máme podľa:

- osobného zapálenia - toto indikuje **KDE** máme slúžiť
- duchovných darov - tieto indikujú **ČO** máme robiť
- osobného štýlu - tento indikuje **AKO** máme slúžiť

Cirkev musí rozumieť zmenám, ktoré sa v spoločnosti odohrávajú a musí rozumieť aj otázkam, ktoré si ľudia dnes kladú. Inak nebude vedieť autenticky reagovať a jej zvesť ostane nerelevantná, neoslovujúca.

Otázky, ktoré sa ľudia najčastejšie pýtajú svojich duchovných pastierov:

podľa časopisu: *Readers Digest*, Október 1984

1. Prečo Boh neodpovedá na niektoré moje modlitby?
2. Čo mám robiť, keď som stratil odvahu, som znechutený a cítim, že by som to chcel vzdať.
3. Ako môžem čo najlepšie odovzdať svoje náboženské presvedčenia deťom?
4. Ako môžem dobyť svoje duchovné baterky?
5. Ako môžem veriť v milujúceho a milosrdného Boha, keď vidím toľko zla a násilia vo svete?
6. Môj sedemnásťročný syn hovorí, že nemá zmysel robiť si nejaké plány do budúcnosti, keď aj tak stojíme na prahu svetovej nukleárnej vojny. Ako ho môžem presvedčiť, že nemá pravdu?
7. Čo zlého som urobil, že si zasluhujem všetku tú bolesť a problémy, ktoré mám?
8. Čo môžem urobiť, aby som z tohoto sveta urobil lepší svet?

Najväčšie zmeny v spoločnosti v 20. Storočí:

podľa: *Lyall Schaller*

- I. Podkopanie tradičnej rodiny
- II. Veľká možnosť výberu takmer v každej oblasti života
- III. Strata ochrany osoby a majetku
- IV. Rast toho, čo človek od druhých ľudí očakáva
- V. Zvýšená pohyblivosť - hlavne prostredníctvom automobilov
- VI. Prominencia Televízie a iných masmédií
- VII. Rozvoj multimedialnej kultúry - najmä hudba a film

AKO USKUTOČNIŤ ZMENU

Ak sa chceme pohnúť dopredu tým správnym smerom, musíme najprv zistiť, **kde sa v súčasnosti nachádzame**, aký je náš súčasný stav. Pri tejto analýze by nám mohol dotazníkový seba-hodnotiaci formulár **Druckerovej nadácie** pre neziskové organizácie.

1) Aké je naše poslanie?

- a) Čo sa snažíme dosiahnuť?
- b) O aké špecifické výsledky sa usilujeme?
- c) Aké sú naše silné a slabé stránky?
- d) Potrebujeme nanovo premyslieť svoje Poslanie?

2) Kto je náš klient? (kto sú ľudia, na ktorých sa svojou službou primárne zameriavame?)

- a) Kto je náš primárny klient? (pre cirkev by to mali byť neveriaci)
- b) Kto je náš sekundárny, slúžiaci klient? (radoví kresťania v zbere, učenici)
- c) Zmenili sa nejakým spôsobom naši klienti?
- d) Mali by sme pridať alebo odstrániť niektorých klientov?

3) Čo pokladá klient za hodnotné / hodnoty?

- a) Čo pokladajú naši primárni klienti za hodnotné?
- b) Čo pokladajú naši sekundárni klienti za hodnotné?
- c) Do akej miery sme úspešní v poskytovaní toho, čo naši klienti považujú za hodnotné?
- d) Ako môžeme použiť to, čo naši klienti považujú za hodnotné, na to, aby sme sa stali efektívnejšími?
- e) Aké dodatočné informácie potrebujeme?

4) Aké boli naše výsledky?

- a) Ako definujeme výsledky pre našu cirkev?
- b) Do akej miery sme dosiahli tieto výsledky?
- c) Ako dobre využívame svoje dostupné zdroje?

5) Aký je náš ďalší plán?

- a) Čo sme sa naučili a čo odporúčame ďalej?
- b) Kam by sme mali sústrediť naše úsilie?
- c) Čo by sme mali robiť inak?
- d) Aký mám plán na dosiahnutie výsledkov v rámci mojej skupiny / oblasti zodpovednosti?
- e) Aký je náš plán na dosiahnutie chcených výsledkov pre celý zbor / cirkev?

Ak chceme pohnúť veci dopredu, musíme **zmeniť** "kultúru" spoločenstva / zboru. Začať treba s vedúcimi, so staršími a presbytermi. Najprv sa usilujeme **zmeniť hodnoty ľudí**, ktorí sú momentálne súčasťou zboru. Vždy majme na pamäti, že aj sekulárni aj s cirkvou spojení ľudia sú **zlomení a zranení** ľudia.

PODSTATA A PRINCÍPY STRATEGICKÉHO VODCOVSTVA

1. Ak nechápeme organizáciu zboru a cirkvi ako **architektúru systémov**, naša snaha uskutočniť zmeny určite zlyhá.
2. Strategicky mysliaci vodcovia sa odlišujú od iných najmä tým, že **sa zameriavajú na celú štruktúru** danej organizácie, na rozdiel od jej častí.
3. Strategicky mysliaci vodcovia sa odlišujú od iných najmä tým, že sa zameriavajú na **dlhodobé zmeny**, na rozdiel od krátkodobých.
4. Strategicky mysliaci vodcovia sa odlišujú od iných najmä tým, že majú tendenciu zastávať **perspektívu človeka s víziou / vizionára**, na rozdiel od perspektívy zameranej na problémy.
5. Strategicky mysliaci vodcovia sa odlišujú od iných najmä tým, že sa viac zaujímajú o **ovplyvnenie kvality a stavu** danej organizácie, na rozdiel od robenia všetkých rozhodnutí.
6. Organizačná architektúra strategického vodcu sa skladá z piatich základných elementov:
vízia, kultúra, strategické smerovanie, strategické ciele, štruktúra

a) VÍZIA

Ide o pohľad vedúceho/ích na stav organizácie v budúcnosti. Zahŕňa v sebe jej poslanie a misiu, na základe ktorej projektuje organizáciu do budúcnosti.

b) KULTÚRA

Hodnoty, normy a pravidlá správania, ktoré sú určené na to, aby pomáhali ľuďom pracovať spolu. "Kultúra" je pojem, ktorý poukazuje na fakt, že organizácia (cirkev, zbor) je viac ako len súhrn rámciekov na organizačnej tabuľke. Vybudovala si hodnoty, normy a očakávania, ktoré časom ovplyvnia rozhodovanie ľudí, ako aj spôsob, akým spolu komunikujú a jednajú.

c) STRATEGICKÉ SMEROVANIE

Hovorí o miere, do akej daná organizácia má jasné vedomie prostredia, v ktorom sa nachádza a či má všeobecný plán pre fungovanie v tomto prostredí. Vízia nám síce napovie, kam mieriť, strategické smerovanie nám však ukáže cestu. Na základe predpokladov o trendoch a zmenách v prostredí, toto je smer, ktorým sa musíme ubrať, aby sme uspeli.

d) STRATEGICKÉ CIELE

Sú to špecifické veci, ktoré daná organizácia chce dosiahnuť v danom časovom období. Tieto ciele presne definujú, čo chce organizácia dosiahnuť, do kedy sa to má stať a ako sa to bude dať ohodnotiť / namerať. Strategické ciele sú krátkodobejšie ako strategické smerovanie. Strategické smerovanie predstavuje akoby mapu, kým ciele predstavujú konkrétne míľniky.

e) ŠTRUKTÚRA

Hovorí o tom, ako je organizácia organizovaná: kto komu podáva správy, hranice v rámci organizácie, úlohy, role a zodpovednosti konkrétnych ľudí. Keď sa niečo nepodarí, to prvé, na čo tradiční vodcovia myslia, je zmena štruktúry. Avšak problémy organizácií sú väčšinou oveľa hlbšie ako je úroveň štruktúry a preto jej zmena neprinesie očakávané výsledky.

PROBLÉM GENERÁCIE "X"

Súčasnú mladú generáciu - **Generáciu "X"** - najviac trápi pocit, že "**nikomu na nich nezáleží**", že ich životy nemajú význam pre realitu spoločenského diania. Hľadajú **intenzívnu skúsenosť**, ktorá by im priniesla vytúženú realitu, v ktorej by sa cítili ako aktívni aktéri. Ak chceme osloviť túto generáciu, pre väčšinu z nich bude platiť: "Zúčastni sa uctievania, zaži vieru, aby si vieru mohol neskôr objaviť."

SKÚSENOSŤ → POCITY → POZNANIE

ROB TO → SPRACUJ TO EMOCIONÁLNE → POZNAJ TO (KOGNITÍVNE)

Generácia "X" nechce počúvať prednášky, aspoň nie na začiatok. Chce sa **zúčastniť**, chce byť aktívnym účastníkom, ktorý bude môcť veci preskúmať tak povediac "na vlastnej koži". Čo by to konkrétne mohlo znamenať pre spôsob evanjelizácie, ktorý zvolíme? Pozvime neveriacich do zhromaždenia a dajme im príležitosť napríklad hrať na nejaký nástroj, počas uctievania. Dajme im priestor na to, aby mohli "**zažiť**" kresťanov a ich vieru. Takýmto spôsobom fungujú na príklad aj mnohé kresťanské misijné kempy - neveriaci prídu a dostane sa im intenzívneho zážitku z aktívneho kresťanského prostredia. Nejde len o to, čo sa v tom kempe káže, ale to, že tam môže niekoľko dní alebo týždňov žiť spolu s kresťanmi. Táto skúsenosť ich otvorí pre zvesť a **kognitívne prijatie evanjelia**.

Dôsledky pre Homiletiku

Táto dynamika ovplyvňuje aj **homiletiku**. Musíme umožniť ľuďom, aby sa kládli otázky, ktoré majú a musíme priznať, že nemáme na všetky otázky stopercentné odpovede. Čo ich potom osloví je naša ponuka skúmať niektoré otázky spolu - cítia vtedy príležitosť byť aktívni a niečo znamenať, páči sa im, že si ich všímame a že ich rešpektujeme. Pri tomto procese je dobré pripomenúť si Barthove pravidlo:

„Biblia v jednej ruke a noviny v druhej.“